

Аллаһның барлығы – ап-ачык хакыйкаты

Галәмнең һәр ноктасы, үзенә охшаш булмаган, сэнгатъчә яратылышы белән Аллаһның барлығына ишарәтләр белән тулы. Күз алдыбызга күренгән һәрнәрсә Аллаһның соңсыз көчен һәм бөеклеген чагылдыра. Жир йөзөндәге бөтен барлыкларның нигезләрендәге төгәл хисап һәм Дөнъяны тутырган сансыз физик һәм космик кануннар; Галактика, Кояш системасы, Кояш биргән жылылык, космосның киңәю тизлеген, суның сыйфатлары, Ай белән Жир арасындагы ераклык, атмосферадагы газларның хәрәкәте һәм болар кебек сансыз физик күренешләр, диңгезләр, океаннар, таулар, күбәләкләр, тиеннәр, арысланнар һәм санап бетергесез башка бөтен барлыклар өстен һәм бөек Раббыбыз – Аллаһның барлығын шиксез икәнлеген ачыклай.

Кеше, космостагы нинди дә булса барлыкны яки янындагы нинди дә булса жан иясен жентекләсә жентекләсен, бу барлыкта яки жанлыда яратылышларын чагылдыручы югары дәрәжә акылга ия Яратучысына күрсәтүче билгеләр күрер. Кечкенә берәр бөжәк яки диңгез караңгылыгында яшәүче берәр балыкның төзелеше аларның яратылуына ишарәт итүче искиткеч һәм күп санлы билгеләргә ия.

Космосның һәр ноктасына хаким булган бу бөек акыл, әлбәттә ки, һәрнәрсәгә хаким булган өстен бер Яратучыбызның, ягъни Аллаһның барлығына дәлил. Аллаһ бөтен жанлыларны югары дәрәжә сыйфатларга ия булган үзенчәлекләр белән яраткан һәм мондый билгеләр аша кешеләргә Үзенең барлығына һәм көченә кагылышлы ап-ачык дәлилләр күрсәткән. Бу чынбарлыкны күрә алу өчен биохимия лабораторияләренең яки геологик казылмаларының бик кирәге дә юк. Аллаһның барлығы хәтта бала аңларлык кадәр ап-ачык. Күк йөзенең, тауларның, йолдызларның, бөжәкләрнең, орлыкларның, хайваннарның, һәм һәртарафтагы сансыз барлыкларның яратылышы (килеп чыгышы) хакында әз генә дә булса төшенгән кеше, Аллаһның ярату сэнгатенә шаһит булчак, шулай иттереп үзен һәм бөтен Дөнъяны юктан бар иткән Раббыбызны танып, Аңа юнәлчәк.

Аллаһның барлығы һәр тарафта чагыла

Кешеләрнең кайберләре матдәне, күз алларында жәелгән дөнъяны беренче күренештәге гадилек белән кабул итәргән һәм моны камил буларак аңлаганнарын төшенерләр. Аллаһны исә (Аллаһны бөтен кимчелекләрдән пакь белербез), бу барлыкны сарып алган бер хыял буларак танырлар. Яки, Аллаһны күзләре белән күрмәгәнлекләре өчен, “һәрхәлдә Аллаһ безнең күрә алмаганыбыз бер жирдә, галәмнең яки күкләрнең ерагындагы бер барлык” диярләр. Аллаһ хакында булган (Аллаһны бөтен кимчелекләрдән пакь белербез) боларның барысы да бөек бер ялгышлык.

Чөнки Аллаһ, барытик күкләрдә түгел, чынлыкта исә һәркайда. Аллаһ, абсолют Зат буларак, бөтен Дөнъяны: кешеләрне, жирләрне, күкләрне - һәрьякны (идарәсе, кануннары белән) сарып алган һәм (идарәсе, кануннары белән) Аллаһ бөтен барлыкларда һәм галәмнәрдә чагылыш таба. Хәдисләрдә дә риваять ителгәнчә, Пәйгамбәребез (с.а.в.) Аллаһның күктә булганлыгын сөйләгән бер шәхескә дәрәс әйткәннен белдергән. Әмма, бу риваять Аллаһның һәрьякта булуы чынбарлығына каршы килми. Чөнки, дөнъяның сез булган ноктасында берәр кеше кулларын күккә юнәлтәп Аллаһка дога кылса һәм Аллаһның күктә

булганлыгын төшенсә, Көнчыгышта башка берәр кеше дә шулай ук Аллаһка юнәлсә, Көнбатыш якларындагы берәр башка кеше дә шулай ук кулларын (догада) күккә юнәлдерсә, Япониядәгә кеше, Америкадагы кеше, Экватордагы кеше да шул ук хәлдә кулларын күккә юнәлтәп Аллаһка догада булсалар, бу шартларда һәр әйтеп кителгән юнәлешне күзаллап, Аллаһның урынын билгеләп, Аның хакында сүз йөртү мөмкин түгел. Шул ук хәлдә космосның һәм ераклыктагы төрле нокталарынан булган женнәр, фәрештәләр, шайтаннар да күккә юнәлеп дога кылсалар, билгеле бер як яки урын хакында сүз йөртү мөмкин булмас, бу хәл бөтен галәм өчен үзгәрешсез калачак.

Аллаһ вакыт һәм урын төшенчәләреннән пакъ. Аның мөстәкыйль һәм абсолют Зат булуын онытмаска кирәк. Аллаһның идарәсе исә һәръякта. Берәр кеше берәр бүлмәгә керсә һәм “монда Аллаһ юк” – дисә, Аллаһны инкяр итүчеләрдән булып. Аллаһның идарәсе ул бүлмәдә дә бар һәм һәржирдә. Сөз кайсы якка юнәлсәгә дә, Аллаһның идарәсе, кануннары, сәнгате шунда булып. Аллаһның һәръякны сарып алуы, безгә муен (шаһ) тамырынан да якин булуы, һәркая юнәлсәк тә Аллаһның йөзен, ягъни яратылыш сыйфатларын күрәчәгебез Көръәннең бик күп аятләрендә хәбәр ителә. Үрнәге, Аллаһ Бакара сүрәсенең 255 нче аятендә: “... **Аның тәхете (идарәсе), бөтен күкләрне һәм җирне каплап тулдыргандыр...**” диеп белдертә. Худ сүрәсенең 92 нче аятендә исә: “... **Шиксез, минем Раббым эшлиячәкләрегезне (кылачак гамәлләрегезне) саручыдыр** ” диеп, Аллаһның кешеләр кылачак гамәлләрне алдан белүен белдерелә.

Көръәндә белдерелгән чынбарлык ачык: Аллаһ барытик күкләрдә түгел. Аллаһ һәръякны (идарәсе белән) тулдырган. Бу безгә Коръән аша белдерелгән. Матдә артындагы сер белән бәйлә чынбарлыкны аңлау исә, бу аятләренең кешеләр тарафыннан тагын да ачык иттереп аңлашылуына һәм җентекләнүенә сәбәп булачак. Матдәнең камил барлык булмаганлыгын аңлаган кешеләр, Аллаһның һәръякта булганын, һәрзаман үзләрен күзәтүен һәм ишетүен, һәрнәрсәгә шаһит булганын һәм үзләренә шаһ тамырынан тагын да якин булганлыгын, һәр дога кылганның догасын ишетүен бөтен ачыклык белән аңлаячаклар.

Белем Аллаһның барлыгын исбатлай

Космос һәм эчендәгә бөтен барлыкларны җентекләү һәм Аллаһның ярату сәнгатен белдертүче ачышларны уртага салу һәм кешеләргә ирештерүнең юлы – белем. Шулай итеп, дин белемне Аллаһ яратылышындагы детальләргә ирешүдә арадашчы буларак алып, аңа (белемгә) юнәлдерә,этәрә.

Дин фәнни эзләнүләргә этәргән сәбәплә, дин белдергән хакыйкәтләр буенча юнәлгән фәнни эзләнүләр дә бик тиз һәм төгәл ачышларга китерер. Чөнки, дин космосның һәм җанлыларның ничек барлыкка килүе соравына иң дөрес һәм төгәл җавап бирүче бердән бер чыганак. Гомүмән, дөрес бер ноктадан башланган эзләнүләр , космосның һәм җанлыларның бар булуына кирәкле шартлар турындагы серләренә , иң аз тырышык белән һәм мәгънәсез вакыт югалтудан сакланып, дөп-дөрес ачышларны уртага салачак. 20 нче гасырның иң бөек белем шәхесләренең берсе саналган Альберт Эйнштейнның да әйткәне кебек: “Динсез белем аксактыр.” Ягъни дин күрсәтмәгән юлны алган фән алга китә алмас, нәтижә бирмәс , төгәл ачышларга ирешү өчен бик күп вакыт сарыф ителәчәк һәм эзләнүләрнең күбесе соңына кадәр җитештерелмәячәк, тәмамланмаячак. Белем барытик Аллаһның соңсыз кодрәтен, космостагы яратылышны күрсәтүче дәлилләренә табу ниятен кабул итеп, бу максат белән хәрәкәт иткән вакытта гына дөрес җавапларга ирешәчәк. Дөрес юнәлеш шартларында хәрәкәт ясаучы фән, кыска вакыт эчендә дөрес нәтижәләргә ирешер.

Аллаһ кешеләрне күк йөзен, яңгырны, бөжәкләрне, хайваннарны, тууны, географик үзенчәлекләрне һәм башка мәсьәләләрне жентекләргә өнди. Аллаһ кешеләрне кирәкле мәсьәлә хакында төшенүләренә өндәве кайбер аятьләрдә шулай белдертелә:

Ул гафилләр өсләрендәге күккә карамыйлармы? Без аны ничек терәксез төзедек вә ул күкне йолдызлар белән зиннәтләдек вә ул күктә һич нинди ярык, кимчелек юктыр. Дәхи жирне киң кылдык вә анда таулар салдык вә жирдә үстердек һәр үсемлекне аталы-аналы итеп, ул үсемлекләр күңелләрне хуш кыладыр. Күңел күзе илә күреп фикерләмәк һәм вәгазьләnmәк өчен һәрбер Аллаһка кайтучы инабәтле (эченнән Аллаһка юнәлүче) бәндәләргә. Дәхи Без күктән файдалы булган суну иңдердек, аның белән бакчалар үстердек вә үстердек урып алына торган игеннәрне. Вә озын, төз хөрмә агачын үстердек, ул хөрмәнең тезелгән бөреләре бардыр. (Каф сүрәсе 6-10 аятьләр)

Ул – Аллаһ кат-кат итеп жиде күкне яратты. Аллаһ яраткан нәрсәләрдә үлчәүсезлекне күрмәссең. Күзеңне кайтарып күккә карагыл, анда берәр ярыкны, кимчелекне күрерсеңме? (Мүлек сүрәсе 3 аять)

Адәм баласы үзенә карасын, нәрсәдән яратылды? (Тарыйк сүрәсе 5 аять)

Кешеләр дөяләргә карамыйлармы, ничек халык кылынганнар-яратылганнар? Вә күккә карамыйлармы – ничек күтәрелгән? Вә тауларга карамыйлармы – ничек беркетелгән ул таулар? Вә жиргә карамыйлармы – ничек таралып түшәлгән? (Гашыйә сүрәсе 17-20 аятьләр)

Фәнни эзләнүләр нәтижәсендә уртага чыккан билгеләр кешеләргә яратылыш серләрен, Аллаһның чиксез гыйльмен, акылын һәм көчен ачыклар. һәм тарих буенча кешелеккә бөек хезмәтләр күрсәткән галимнәрнең бөек өлеше Аллаһка инанган диндар шәхесләр булуларының сәбәбе дә шулдыр ки – фәннең Аллаһ көдрәтен исбатлаучы бер юл булуы.....

